

Munten van de Spaanse Nederlanden in de Archer M. Huntington collectie, ex. Hispanic Society of America, onder de hamer

Op 8 December 2012 zullen bij Jean Elsen et ses Fils N.V. te Brussel de munten van de Spaanse Nederlanden, de munten van het Spaanse type in de Verenigde Provincies en de munten van keizerlijke steden op naam van keizer Karel V afkomstig uit de beroemde Archer Milton Huntington-collectie aangeboden worden. Deze collectie was gedoneerd aan de Hispanic Society of America en werd beheerd door de American Numismatic Society. Ze omvat meer dan 2.100 munten. Beginnend met de munten van Karel V en eindigend het met de munten van Philips V en Karel III die Karel VI werd na het einde van de Spaanse Successieoorlog in 1711. Hieronder een selectie bijzondere stukken uit deze collectie.

Brabant, Karel II (1665-1700, ducaton 1668, op een drievoudig gewicht van 97.77 gram, geslagen te Brussel. Vz. Jeugdige buste van Karel II naar rechts. Omhangen met de keten van de Orde van het Gulden Vlies. Kz. Gekroond wapen met het kleinood van de Orde van het Gulden Vlies, gehouden door twee leeuwen, Delmonte 326b, fijne krasjes, mooie patina, zeer fraai/prachtig, schatting 3.000.

Brabant, Albert en Isabella (1598-1621), dubbele gulden van 40 stuiver 1600, geslagen te Maastricht. Vz. De naar elkaar toegewende borstbeelden van het aartshertogelijke paar. Kz. Gekroond wapen van de aartshertogen, omhangen met de keten van de Orde van het Gulden Vlies, CNM 2.07.49, zeer fraai, schatting € 2.500.

Henegouwen, Philips II (1555-1598), halve gouden reaal z.j. (emissie 1581-1587), geslagen te Bergen. Vz. Buste van Philips II naar links. Kz. Gekroond Spaans-Oostenrijks-Bourgondisch wapen, met foutief weergegeven wapen van Portugal, Delmonte 307, oplage 4.808 stuks, zeer fraai, schatting € 4.000.

Brabant, Karel V (1506-1555), zilveren Karolusgulden z.j., eerste type (emissie 1549-1552), geslagen te Maastricht. Vz. Gekroond borstbeeld van Karel V naar rechts. Kz. Gelelied kruis gedekt door het Bourgondische wapen, fijne krasjes, oneven patina, Delmonte 2, zeer fraai, schatting € 3.000.

Heerlijkheid Doornik, Albert en Isabella (1598-1621), halve soeverein z.j. (emissie 1612-1613). Vz. Gebloemd kruis gedekt door het Oostenrijks-Bourgondisch wapen. Kz. Gekroond wapen van het aartshertogelijk paar, aan weerszijde gekroond monogram, Delmonte 442, bijna prachtig, schatting € 4.000.

Graafschap Artesië, Philips II (1555-1598), Philipsdaalder 1592 op een dubbel gewicht van 68.43 gram. Geharnaste buste van Philips II naar rechts. Kz. Gekroond Spaans-Oostenrijks-Bourgondisch wapen, omhangen met de keten van de Orde van het Gulden vlies, geplaatst op een kruis van knoestige stokken, Delmonte 38a, waarschijnlijk uniek, zeer *fraail/prachtig*, schatting € 5.000.

Graafschap Artesië, Philips IV (1621-1640), dubbele gouden soeverein 1634 geslagen te Arras. Vz. Gekroonde buste

van Philips IV met molensteenkraag naar rechts. Kz. Gekroond wapenschild, omhangen met de keten van de Orde van het Gulden Vlies, geplaatst op een kruis van knoestige stokken, rand iets omgekruld, *bijna prachtig*, schatting € 4.000.

Graafschap Artesië, Philips IV (1621-1640), ducaton 1635 geslagen te Arras. Vz. Geharnaste buste van Philips IV met molensteenkraag naar rechts. Kz. Gekroond wapenschild voorzien van het kleinood van de Orde van het Gulden Vlies, gehouden door twee leeuwen, Delmonte 277, zeer *fraail*, schatting € 2.500.

Franche-Comté, Philips IV (1621-1665), gouden kroon of pistole 1632 uit 1622, geslagen te Dole. Vz. Gelelied kruis, in het eerste en derde kwadrant een klok 'ruiter-spoor'. Kz. Gekroond wapen geflankeerd aan beide zijden met een gekroonde vuurstaal, Delmonte 37, zeer *fraail/prachtig*, schatting € 5.000.

Vlaanderen, Karel V (15061-5550, zilveren Karolusgulden z.j., tweede type (emissie 1553-1556), geslagen te Brugge. Vz. Gekroond borstbeeld van Karel V naar rechts. Kz. Gelelied kruis gedekt door het Bourgondisch wapen, Delmonte 9, krasjes op vz. en verwijderd oogje, *prachtig*, schatting € 5.000.

Vlaanderen, De Staten van Vlaanderen, statendaalder 1579 op naam van Philips II, geslagen te Brugge. Vz. Gekroond borstbeeld van Philips II naar links, een scepter in de rechterhand. Kz. Gekroond Oostenrijks-Bourgondische wapen, omhangen met de keten van de Orde van het Gulden Vlies, Delmonte 113, kras op kz., *prachtig*, schatting € 2.500.

Stad Gent in opstand tegen Philips II (1581-1584), gouden nobel 1582. Vz. Gekroonde vorst met geschouderd zwaard en leeuwenschild, staande in een schip. Met wapen van Frans van Alençon in de banier. Kz. In een achtpas een geelied kruis met in elk der kwadranten een gekroonde leeuw, Delmonte 532, krasjes op kz., *prachtig*, schatting € 3.000.

Vlaanderen, Karel II (1665-1700, soeverein of gouden leeuw 1685 geslagen te Brugge. Eerste type vervaardigd met de hamer. Vz. Klimmende leeuw met geheven zwaard en een wereldbol. Kz. Gekroond wapen omhangen met de keten van de Orde van het Gulden Vlies, Delmonte 565, vlekjes op kz., *bijna prachtig*, schatting € 5.000.

De Driesteden (Deventer, Kampen en Zwolle), goudgulden z.j. (1538), op naam van Karel V. Vz. Een rijksappel in een driepas. Kz. De aan elkaar verbonden wa-

pens van Deventer, Kampen en Zwolle, Delmonte 1072, lichte dubbelslag, zeer *fraai*, schatting € 2.500.

De Driesteden (Deventer, Kampen en Zwolle), Karolusdaalder z.j. Vz. Gekroond borstbeeld van Karel V met zwaard en rijksappel, driekwart gezien. Kz. De aan elkaar verbonden wapens van Deventer, Kampen en Zwolle, Delmonte 668, zeer *fraai/prachtig*, schatting € 2.000.

De Driesteden (Deventer, Kampen en Zwolle), Karolusdaalder 1555 geslagen te

Deventer. Dit type werd tot 1563 aangemunt. Vz. Gekroond borstbeeld van Karel V met geschouderd zwaard en rijksappel, mmt wijnblad. Kz. De aan elkaar verbonden wapens van Deventer, Kampen en Zwolle, Delmonte 673a, *bijna zeer fraai*, schatting € 2.500.

Gelderland, Karel V (1506-1555), zilveren Karolusgulden z.j., tweede type (emissie 1552-1556) geslagen te Nijmegen. Vz. Gekroond borstbeeld naar rechts. Kz. Geelied kruis gedekt door het Bourgondisch wapen, Delmonte 8, oneven patina, *goede zeer fraai*, taxatie € 4.000.

Gelderland, Philips II (1555-1581), pronkdaalder z.j. (1562-1567), geslagen in

Nijmegen. Vz. Geharnaste buste van Philips II naar links. Kz. Gekroond Spaans-Bourgondische wapen met het kleinood van de Orde van het Gulden vlies. Hieromheen 18 wapens van zijn bezittingen, Delmonte 84, 58,83 gram, *zeer fraai*, schatting € 2.500.

Gelderland, De Staten van Gelderland, statendaalder 1578 geslagen te Nijmegen. Vz. Buste van Philips II naar links, een scepter in de rechterhand. Kz. Gekroond Oostenrijks-Bourgondische wapen, omhangen met de keten van de Orde van het Gulden Vlies, oplage 2.385 stuks, *zeer fraai*, schatting € 3.000.

Gelderland, De Staten van Gelderland, rozenobel 1579 op naam van Philips II, geslagen te Nijmegen. Vz. Gekroonde en geharnaste vorst met geschouderd zwaard en het provinciewapen van Gelderland, staande in een schip met een Roos. Kz. In

een achtpas een stralende zon met daaromheen afwisselend een gekroonde klimmende leeuw of een lelle, CNM 2.17.51, dubbelslag, *zeer fraai*, schatting € 2.000.

Gelderland, De Staten van Gelderland, Uniedaalder 1579 geslagen te Nijmegen. Vz. Borstbeeld van Philips II naar links met een geschouderde scepter in de linkerhand. Kz. Gekroond gekwartierd wapenschild van Gelre en Zutphen, *zeer fraai*, schatting € 3.000.

Gelderland, dubbele gouden dukaat Spaans type, z.j.(1589) geslagen te Harderwijk. Vz. De gekroonde en elkaar aanziende borstbeelden van het Spaanse koningspaar Ferdinand en Isabella. Kz. Eenkop-pige adelaar met nimbus en gespreide vleugels achter gekroond Spaans wapen, CNM 2.17.71, *goede zeer fraai*, schatting € 5.000.

Groninger Ommelanden, De Staten van Friesland tussen Eems en Lauwers, Philipsdaalder 1579 geslagen te Appingedam. Vz. Naar links gewend geharnast borstbeeld van Philips II met geschouderde scepter en de rechterhand aan het gevest van zijn zwaard. Kz. Gekroond vijfveldig wapen van de Ommelanden gehouden door twee klimmende leeuwen, CNM 21.19.2 (zonder prijsnotering!), *goede zeer fraai*, schatting € 5.000.

De provincie van Groningen (De „Ommelanden“) trad zonder de stad Groningen op 23 januari 1579 toe tot de Unie van Utrecht. Al snel werd samen met Gelderland en Utrecht de aanmunt van Uniedaalders gestart. De Uniedaalder van de Groninger Ommelanden is verreweg het zeldzaamst van deze reeks.

Holland, De Staten van Holland, gouden kroon 1580 op naam van Philips II, geslagen te Dordrecht. Vz. Gelelied kruis met in de kwadranten afwisselend een klimmende leeuw of een vuurstaal. Kz. Gekroond Spaans-Oostenrijks-Bourgondische wapen, aan weerszijden de letter P, CNM 2.28.10, *prachtig*, schatting € 3.000.

Kampen, dubbele rozenobel of soeverein z.j. (ca. 1600). Vz. Binnen een veelpas een gekroonde koningin met scepter en rijksappel, zittend op een gotische troon. Aan haar voeten het stadswapen. Kz. Spaans wapen geplaatst in een ontloken roos. Imitatie van de soeverein van Elisabeth I van Engeland, CNM 2.30.5, gewicht 15,19 gram, *bijna prachtig*, schatting € 15.000.

Overijssel, De Staten van Overijssel, rozenobel z.j. (emissie 1582-1586), op naam van Philips II, geslagen in Kampen. Vz. Gekroonde en geharnaste koning met geschouderd zwaard en provinciaal wapenschild, staande in schip met een roos. Kz. In een achtpas een stralende zon met daaromheen afwisselend een gekroonde luipaard of een lelie, CNM 2.38.27, *bijna prachtig*, schatting € 3.000.

oplage 12.957 stuks, CNM 2.43.31 (geen prijsnotering!), klein defect aan de muntplaat, *bijna prachtig*, schatting € 4.000.

Zaltbommel, daalder z.j. (emissie 1579-1581). Vz. Stadswal met drie torens en een stuk geschut in de poort. Kz. Stadswapen met schildhouders, CNM 2.48.4, *zeer fraai*, schatting € 3.000.

Utrecht, De Staten van Utrecht, halve rozenobel 1579 op naam van Philips II. Vz. Gekroonde en geharnaste koning met geschouderd zwaard en provinciewapen, staande in een schip met roos. Kz. In een achtpas een stralende zon met daaromheen afwisselend een gekroonde luipaard of een lelie. Defect aan de muntplaat, CNM 2.43.28, *bijna prachtig*, schatting € 4.000.

Zeeland, De Staten van Zeeland, dubbele dukaat Spaans type z.j. (emissie 1581-1583) geslagen te Middelburg. Vz. De gekroonde en elkaar aanziende borstbeelden van het Spaanse koningspaar Ferdinand en Isabella. Kz. Eenkoppige adelaar met nimbus en gespreide vleugels achter gekroond Spaans wapen, CNM 2.49.10 var., *prachtig*, schatting € 2.000.

Overijssel, De Staten van Overijssel, standaalder 1578. Vz. Gekroonde buste van Philips II met een scepter in de rechterhand. Kz. Gekroond Oostenrijks-Bourgondische wapen omhangen met de keten van de Orde van het Gulden Vlies, CNM 2.38.19, *goede zeer fraai*, schatting € 3.000.

Utrecht, De Staten van Utrecht, halve Uniedaalder 1579. Vz. Gekroond en ingebogen provinciewapen. Kz. Klimmende leeuw met pijlenbundel en kromzwaard,

De catalogus is te bekijken op de website www.elsen.eu. Voor meer informatie of contact: Jean Elsen & ses Fils N.V., Tervurenlaan 65, BE-1040 Brussel, België, tel. +32 -(0)2 -734.63.56, e-mail numismatique@elsen.eu.